

Luonnos valintakokeiden kokonaisuudesta

21.3.2024

YLIOPISTOJEN
OPISKELIJAVALINTOJEN
KEHITTÄMISHANKE
2022–2025

Luonnos valintakoe kokonaisuudesta

Valintakoe A

- Fysiikka*
- Informaatioverkostot
- Kemia*
- Matemaattiset tieteet*
- Nanotiede
- Tietojenkäsittelytiede*
- Tekniikka

*ml. opettajan-
koulutukset

Valintakoe B

- Biokemia ja molekyylibiotieteet
- Biolääketiede
- Farmasia
- Liikuntabiologia ja valmennustiede
- Lääketieteelliset alat
- Ravitsemustiede

Valintakoe C

- Biologia
- Elintarviketieteet
- Geotieteet
- Maantiede
- Maataloustieteet
- Metsätieteet
- Ympäristötieteet

Valintakoe D

- Logopedia
- Psykologia
- Terveystieteet ja hoitotiede

Valintakoe E

- Kasvatustieteet
- Liikuntapedagogiikka

Valintakoe F

- Kauppatieteet
- Taloustiede
- Tietojärjestelmätiede
- Ympäristö- ja elintarviketalous

Valintakoe G

- Hallintotieteet
- Oikeustieteet
- Sosiaalitieteet
- Viestintätieteet
- Yhteiskuntatieteet (sis. liikunnan yhteiskuntatieteet)

Valintakoe H

- Filosofia
- Historia
- Kulttuurien tutkimus
- Taiteiden tutkimus
- Teologia*

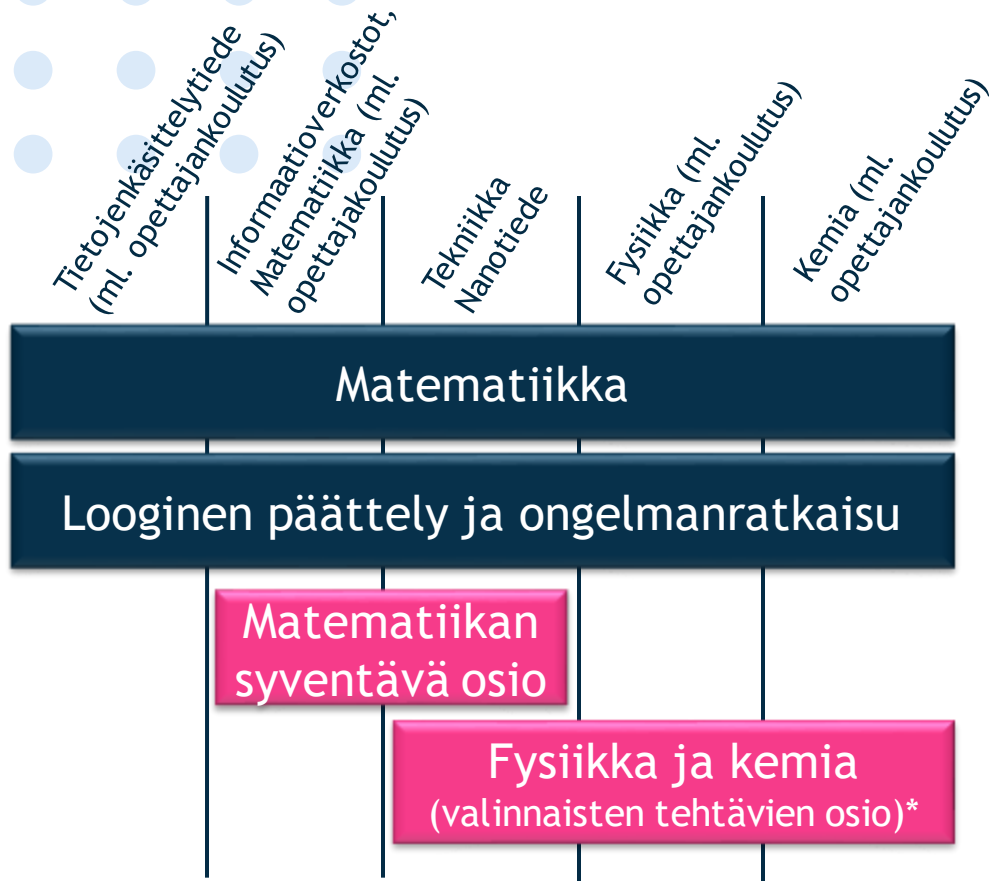
*ml. opettajankoulutukset

Valintakoe I

- Kirjallisuustieteet
- Kotimaiset kielet
- Vieraat kielet

Valintakoe A

Valintakoe mittaa kaikilta hakijoilta sellaista matemaattista perusosaamista, joka sisältyy sekä lukion lyhyen että pitkän matematiikan oppimääriin. Lisäksi osalla aloista on matematiikan syventävä osio, jossa mitataan erityisesti pitkän oppimäärän hallintaa.

Kaikilta hakijoilta mitataan lisäksi ongelmanratkaisun ja loogisen päättelyn taitoja. Tehtävät ovat aineistopohjaisia aloja yhdistävistä aihepiireistä. Lisäksi valintakokeessa mitataan hakijan fysiikan ja/tai kemian osaamista niillä aloilla, joilla nämä ovat keskeisiä.

Yhteisen kokeen kehittämisen pohjana toimii nykyinen tekniikan alan valintakoe, huomioiden kuitenkin kaikkien mukana olevien alojen tarpeet.

Tämä teksti on tarkoitettu avaamaan kokeen rakennetta, sisältöä ja luonnetta kehittämisvaihetta varten. Hakijaviestintää varten laaditaan erillinen kuvaus.

LUONNOS

Useisiin matematiikan, fysiikan ja kemian koulutuksiin valintakoevalinta on ainoastaan hakijoille, jotka eivät ole suorittaneet ylioppilastutkintoa.

Yhteistyötapaamisen kooste

- Mukana olevien alojen kanssa on pääosin erittäin vahva näkemys ja tahtotila yhteistyön tekemisestä. Ainoastaan tietojenkäsittelytieteessä vielä pohditaan, onko matematiikan lisääminen kokeeseen, ja toisaalta kokeessa käsiteltävien aihealueiden siirtyminen pois selkeästi tietojenkäsittelytieteen sisällöistä, liian merkittävä muutos nykyiseen valintakokeeseen.
- Alojen välillä on selkeitä eroja sen suhteen, kuinka laajaa matematiikan osaamista uusilta opiskelijoilta vaaditaan. Tämä on ratkaistu lisäämällä kokeeseen matematiikan syventävä osio osalle aloista.
- Loogisen päättelyn ja ongelmanratkaisun osion suhteen on tärkeää, että sisällöt ovat aloille relevantteja aineistopohjaisia tehtäviä. Tehtävien ei tulisi olla liian teknillisiä sisällöiltään. Tietojenkäsittelytieteen tarpeet on mahdollista huomioida erityisesti tässä osiossa.
- Kemian ja fysiikan osioiden osalta sisällöt ja yhteistyö on selkeää

Valintakoe B

Biokemia ja
molekyylibiotieteet
Biolääketiede
Farmasia
Liikuntabiologia ja
valmennustiede
Ravitsemustiede

Lääketieteelliset
alat

Biologia
Kemia

Fysiikka sekä
biologian ja kemian
lisäosio

Valintakokeessa mitataan kaikilta hakijoilta biologian ja kemian osaamista. Osassa tehtäviä mitataan hakijan kykyä soveltaa aiemmin oppimaansa kokeessa annettaviin aineistoihin.

Lääketieteellisten alojen hakijoilta mitataan lisäksi fysiikan osaamista. Riittävän erottelukyvyn varmistamiseksi lääketieteellisten alojen hakijoiden on vastattava muita useampaan biologian ja kemian tehtävään (biologian ja kemian lisäosio). Lisäosion kehittämisen pohjana toimii nykyinen lääketieteellisten alojen valintakoe.

Erityisesti kemian ja fysiikan osioissa mitataan aineenhallinnan osaamista mittaavien tehtävien yhteydessä myös matemaattista osaamista, relevanttien graafien ja datan tulkitsemista sekä loogista ajattelua ja ongelmanratkaisutaitoja.

Tämä teksti on tarkoitettu avaamaan kokeen rakennetta, sisältöä ja luonnetta kehittämisvaihetta varten. Hakijaviestintää varten laaditaan erillinen kuvaus.

Yhteistyötapaamisten kooste

- Kokeessa mukana olevilla aloilla on kaikilla vaatimuksena hyvä biologian ja kemian ennakko-osaaminen. Lääketieteellisillä aloilla vaadittu osaamisalue on jonkin verran laajempi.
- Lääketieteellisille aloille tärkeää saada kokeeseen laajasti erilaisia tehtäviä, jotka ovat riittävän haastavia erottelemaan huippuhakijoita. Samalla huolehdittava siitä, että tehtävät eivät ole liian haastavia, jotta saadaan erottelevuutta muille aloille myös muissa kuin parhaissa pisteissä.

Valintakoe C

Biologia ja
ympäristötieteet

Elintarviketieteet, geotieteet,
maantiede, maataloustieteet
ja metsätieteet

Multimodaalisten ja tilastomatemattisten aineistojen
tulkinta

Valinnaisten tehtävien osio

(Hakija valitsee alla olevista tehtäväkokonaisuuksista kaksi.)

Biologian perusteet

Luonnonmaantieteellinen ja geotieteellinen tehtävä

Fysiikan ja kemian perusteet

Yhteiskunta ja ympäristö – soveltava tehtävä

Biologian syventävä osio

LUONNOS

Yhteisessä osiossa on kaikille yhteisiä tehtäviä, jotka perustuvat multimodaaliseen (graafit, kuvat, kartat) ja tilastomatemattiseen aineistoon.

Valinnaisten tehtävien osiossa on neljä tehtäväkokonaisuutta, joista hakija valitsee kaksi, joihin vastaa.

Tehtävät pohjautuvat kokeessa jaettaviin aineistoihin ja/tai aiemmin hankittuun luonnontieteiden perusteiden osaamiseen.

Tehtäviin vastaaminen vaatii, että hakija yhdistelee tietoja eri aineistoista ja kykenee tekemään niistä johdonmukaisia tulkintoja sekä tarkastelemaan aineistoja kriittisesti.

Tämä teksti on tarkoitettu avaamaan kokeen rakennetta, sisältöä ja luonnetta kehittämisvaihetta varten. Hakijaviestintää varten laaditaan erillinen kuvaus.

Yhteistyötapaamisten kooste

- Kokeessa mukana olevia aloja yhdistää se, että ne toimivat vaihtelevin painotuksin luonnontieteiden, ympäristön ja yhteiskunnallisten ilmiöiden rajapinnassa, erilaisista tulokulmista.
- Valinnaisten tehtävien osion myötä kokeeseen pystytään sisällyttämään sekä vahvasti luonnontieteisiin että toisaalta yhteiskuntatieteisiin painottuvia tehtäviä ilman, että molempaa osaamista vaadittaisiin kaikilta hakijoilta. Aloille voi tulla erilaisilla pohjatiedoilla, eikä siten ole myöskään välttämätöntä, että kaikilta olisi mitattu samaa osaamista.
- Keskusteluissa pidettiin tärkeänä, että kokeessa mitataan hakijan kykyä soveltaa annettuja (rajatun mittaisia) aineistoja, jotka käsittelevät kokeessa mukana oleville aloille yhteisiä aihepiirejä (esim. ilmastonmuutos).

Valintakoe D

Logopedia
Psykologia
Terveystieteet ja hoitotiede

- Tiedon omaksuminen ja soveltaminen
- Analyttisyys ja kriittisen ajattelun taidot
- Loogisen päättelyn taidot
- Tilastotieteen, datan ja graafien ymmärtäminen ja soveltaminen

Valintakokeella mitataan loogista päättelykykyä, tiedon omaksumisen, tulkinnan ja soveltamisen valmiuksia sekä datan ja graafien ymmärtämisen ja soveltamisen taitoja kokeessa mukana olevien alojen kontekstissa.

Yhteisen kokeen kehittämisen pohjana toimii psykologian ja logopedian nykyinen valintakoe.

LUONNOS

Tämä teksti on tarkoitettu avaamaan kokeen rakennetta, sisältöä ja luonnetta kehittämissivua varten. Hakijaviestintää varten laaditaan erillinen kuvaus.

Yhteistyötapaamisen kooste

- Logopedialla ja psykologialla on jo nyt yhteinen valintakoe, jossa on mukana kaikki alan koulutukset Åbo Akademin koulutuksia lukuun ottamatta.
 - On esitetty, että Åbo Akademin psykologian ja logopedian koulutukset voisivat olla samassa kokeessa kasvatustieteiden kanssa. Tätä puoltaisi mm. samankaltainen aikataulu (ÅA:lla muista poiketen soveltuvuuskoe psykologiassa) ja ÅA:n tarve pitää koemäärä mahdollisimman pienenä (koulutuksen kielen takia ÅA:lla runsaasti samoja hakijoita eri aloille vs. samalle alalle eri yliopistoissa).
 - Logopedian ja psykologian laajempi yhteistyö kasvatustieteiden kanssa todettiin mahdolliseksi mm. kasvatustieteiden soveltuvuuskokeiden aiheuttaman aikatauluhaasteen ja muita merkittävämmän hakupaine-eron takia (erit. varhaiskasvatukseen hakijapula).
- Keskusteluissa on lisäksi todettu, että terveystieteiden tarpeet uusien opiskelijoiden osaamisen suhteen vastaavat erittäin hyvin logopedian ja psykologian tarpeita. Nykyinen psykologian ja logopedian valintakoe voisi toimia yhteisen kokeen pohjana.

Valintakoe E

Kasvatustieteet
Liikuntapedagogiikka

- Tiedon analysointi ja soveltaminen; monilukutaito
- Ongelmanratkaisutaidot

Kokeessa mitataan kasvatustieteellisissä koulutuksissa tarvittavia tiedon analysoinnin ja soveltamisen taitoja (ml. datan ja graafien ymmärtäminen), ongelmanratkaisua sekä monilukutaitoa.

Koe pohjautuu kokeessa jaettavaan aineistoon.

Pohjana on nykyinen kasvatusalan valintakoe.

Tämä teksti on tarkoitettu avaamaan kokeen rakennetta, sisältöä ja luonnetta kehittämisvaihetta varten. Hakijaviestintää varten laaditaan erillinen kuvaus.

LUONNOS

Yhteistyötapaamisen kooste

- Valtaosa kasvatustieteiden koulutuksista (mukana yli 50 hakukohdetta kahdeksasta yliopistosta) sekä liikuntapedagogiikka ovat mukana nykyisessä kasvatustieteiden valintakoe yhteistyössä. Tapaamisessa todettiin tärkeäksi saada loputkin kasvatustieteiden hakukohteet mukaan yhteiseen valintakokeeseen.
- On esitetty, että Åbo Akademin psykologian ja logopedian koulutukset voisivat olla samassa kokeessa kasvatustieteiden kanssa. Tätä puoltaisi mm. samankaltainen aikataulu (ÅA:lla muista poiketen soveltuvuuskoe psykologiassa) ja ÅA:n tarve pitää koemäärä mahdollisimman pienenä (koulutuksen kielen takia ÅA:lla runsaasti samoja hakijoita eri aloille vs. samalle alalle eri yliopistoissa).
- Nykyinen kasvatustieteiden valintakoe toimii pohjana. Keskusteluissa tuotiin esiin, että koetta voitaisiin muokata yhteiskunnallisempaan suuntaan, sisältäen esimerkiksi kestäväyyteen liittyviä teemoja.

Valintakoe F

Kauppätieteet
Taloustiede,
Tietojärjestelmätiede
Ympäristö- ja elintarviketalous

- Yhteiskunta-, kauppaa- ja taloustieteellisen tiedon omaksuminen ja soveltaminen
- Matemaattinen ja looginen ajattelu

Koe on yhteinen kaikille mukana oleville koulutuksille.

Kokeessa mitataan yhteiskunta-, kauppaa- ja taloustieteellistä osaamista, huomioiden alojen eri suuntautumis- vaihtoehtojen erityispiirteet. Samalla mitataan oppimiskykyä, kriittistä ajattelua sekä datan ja graafien ymmärtämistä.

Kokeessa mitataan myös matemaattista ja loogista ajattelua.

Pohjana on nykyinen kauppätieteellisten alojen valintakoe.

LUONNOS

Tämä teksti on tarkoitettu avaamaan kokeen rakennetta, sisältöä ja luonnetta kehittämisvaihetta varten. Hakijaviestintää varten laaditaan erillinen kuvaus.

Yhteistyötapaamisen kooste

- Kokeen rakenteesta ja sisällöstä on pääosin yhteisymmärrys mukana olevien koulutusalojen kesken. Tapaamisessa todettiin nykyisen kauppatieteellisen alan valintakokeen olevan hyvä pohja kokeen valmistelulle.
- Kokeessa mukana olevat koulutukset poikkeavat matematiikan osaamisvaatimuksiltaan. Keskustelussa kuitenkin todettiin, ettei eriytyvälle matematiikan osiolle ole perusteita. Todettiin myös, etteivät matemaattiset tehtävät vaadi lukion pitkän oppimäärän hallintaa.
- Tapaamisessa ei päästy vielä yksimielisyyteen siitä, pohjautuuko koe kokeessa jaettavaan aineistoon, vai nykyisen kauppatieteiden valintakokeen tapaan tiettyihin lukion kursseihin. Tästä keskustellaan mukana olevien alojen kesken.

Valintakoe G

Hallintotieteet
Julkisoikeus
Sosiaalitieteet
Yhteiskuntatieteet

Viestintätieteet

Oikeustiede

- Tieteellisen tiedon ja käsitteistön omaksuminen ja soveltaminen
- Tieteellisten aineistojen analyttinen ja kriittinen tarkastelu (ml. tilastojen tulkinta)

Tekstitaidot

Oikeustieteellinen
osaaminen

Tehtäviin vastaaminen vaatii, että hakija pystyy tunnistamaan oleellisen, erottaa uskomukset faktoista, yhdistelee tietoja eri lähteistä ja kykenee tekemään niistä johdonmukaisia tulkintoja, sekä tarkastelee tieteellistä tekstiä kriittisesti.

Koe perustuu kokeessa jaettaviin aineistoihin, jotka voivat esimerkiksi olla tutkimusartikkeleita, uutisartikkeleita ja graafeja.

Hakijalla ei tarvitse olla varsinaista ennako-osaamista haettavista aloista, mutta lukiossa hankittu humanistis-yhteiskuntatieteellinen yleissivistys antaa hyvän pohjan kokeessa menestymiselle. Poikkeuksena oikeustieteellisen osaamisen eriytyvä osio, jossa mahdollisesti ennakkomateriaalia.

Tämä teksti on tarkoitettu avaamaan kokeen rakennetta, sisältöä ja luonnetta kehittämishankkeen varten. Hakijaviestintää varten laaditaan erillinen kuvaus.

Yhteistyötapaamisten kooste

- Tapaamisessa päädyttiin erottamaan yhteiskuntatieteet ja oikeustieteet omaan kokeeseensa, erikseen kokeessa H olevista aloista. Tämä ei ollut täysin ongelmaton, sillä monilla aloilla on piirteitä molemmista kokeista (koe G ja H). Erilliset kokeet nähtiin kuitenkin parempana ratkaisuna yhteisen nimittäjän löytämisen ja kokeen laatimisen kannalta. Kokeen G ja H yhdistäminen olisi aiheuttanut huomattavan laajan kokeen sekä hakijamäärässä että koulutusalojen kirjossa mitattuna.
- Samalla, kun tekstitaidot ovat tärkeitä kaikille aloille, viestintätieteissä (erit. journalistiikassa) on erityisen tärkeää mitata näitä taitoja valintavaiheessa.

Valintakoe H

Filosofia
Historia
Kulttuurien tutkimus
Taiteiden tutkimus
Teologia (ml. opettajankoulutus)

- Analyttisyys ja kriittinen ajattelu
- Multimodaalinen lukutaito ja lähdekritiikki
- Ilmiöiden moniulotteisuuden ja kontekstuaalisuuden tulkinta
- Tieteellisen käsitteistön omaksuminen ja ilmiöiden käsitteellistäminen
- Ajallisten kehityskulkujen hahmottaminen

Koe on yhteinen kaikille mukana oleville koulutuksille.

Tehtäviin vastaaminen vaatii, että hakija pystyy tunnistamaan oleellisen, erottaa uskomukset faktoista, yhdistelee tietoja eri lähteistä ja kykenee tekemään niistä johdonmukaisia tulkintoja, sekä tarkastelee tieteellistä tekstiä kriittisesti.

Koe perustuu kokeessa jaettaviin monimediaisiin aineistoihin.

Hakijalla ei tarvitse olla varsinaista ennako-osaamista haettavista aloista, mutta lukiossa hankittu humanistis-yhteiskuntatieteellinen yleissivistys antaa hyvän pohjan kokeessa menestymiselle.

LUONNOS

Tämä teksti on tarkoitettu avaamaan kokeen rakennetta, sisältöä ja luonnetta kehittämishankkeen varten. Hakijaviestintää varten laaditaan erillinen kuvaus.

Yhteistyötapaamisten kooste

- Tapaamisessa päädyttiin siihen, että historia, filosofia, kulttuurien tutkimus, taiteiden tutkimus ja teologia erotellaan yhteiskuntatieteistä (koe G) erilliseen kokeeseen. Tähän päädyttiin siksi, että tässä kokeessa mukana alat ovat keskenään lähitieteitä, jolloin aineiston löytäminen ja kysymysten laatiminen nähdään mahdollisena.
- Osalla aloista (esim. filosofia, historia, kulttuurien tutkimus) on haastavampaa löytää paikkansa, vaihtoehtoina kokeet G ja H. Tällä hetkellä koe H vaikuttaa sopivammalta.
- Tapaamisessa nousi esiin toive eriytyvistä osioista, mutta vielä on keskusteltava siitä, tuovatko eriytyvät osiot merkittävää lisäarvoa. Toisin sanoen, saadaanko eriytyvien osioiden avulla valittua aloille sopivampia opiskelijoita. Eriytyvien osioiden perusteluissa on huomioitava niiden vaikutukset hakijan mahdollisuuksiin hakea useisiin hakukohteisiin.
- Keskusteluissa on noussut usein esiin tarve mitata jollain tasolla tekstin tuottamista. Kokeen osalta täytyy vielä pohtia tarkemmin sitä, mitä kokeessa on tarpeen tai mahdollista mitata.

Valintakoe I

Valintakokeella mitattaisiin kaikilta hakijoilta kielitietoisuutta (esim. yleislingvististä päättelykykyä) sekä monilukutaitoa (erilaisten tekstien analyysi- ja tulkintataitoja).

Yhteisiä osioita voitaisiin painottaa pisteytyksessä sen mukaan, kumpi niistä on keskeisempi kullekin alalle.

Hakijoilta, jotka hakevat äidinkielen tasolla opiskeltavaan kieleen tai ns. lähtötasokieleen mitattaisiin lisäksi kyseisen kielen osaamista hakukohteen vaatimalla tasolla.

LUONNOS

Tämä teksti on tarkoitettu avaamaan kokeen rakennetta, sisältöä ja luonnetta kehittämishanketta varten. Hakijaviestintää varten laaditaan erillinen kuvaus.

Yhteistyötapaamisen kooste

- Tapaamisessa tarkennettiin yhteisten koeosioiden sisältöä, niin että ne jakautuvat yleislingvistiseen päättelykykyyn sekä monilukutaitoon. Äidinkielen osaaminen todettiin tärkeäksi myös vieraita kieliä opiskeleville.
- Kirjallisuustieteelle lisättiin oma osionsa, koska yhteisistä koeosioista *tekstien analyysi- ja tulkintataidot* todettiin kirjallisuustieteille riittämättömäksi. Toisaalta tämän osion muokkaamista kirjallisuustieteille sopivammaksi ei nähty sopivaksi ratkaisuksi kielten koulutusten tarpeisiin.
- Keskustelun pohjalta suomi/ruotsi äidinkielenä opiskelemaan hakeville lisättiin omat eriytyvät osionsa.
- Eriytyvistä osioista todettiin, että myös niissä kielten analysointi- ja tulkintataitojen mittaaminen on keskeistä.